

Zagreb, 10. svibnja 2020.

Preporuke za rad u djelatnosti prijevoza putnika međuzupanijskog kopnenog prijevoza tijekom epidemije COVID-19

Ove se preporuke, koje se odnose na provedbu mjera pri prijevozu putnika tijekom epidemije koronavirusa (COVID-19), daju radi zaštite vozača i putnika u međuzupanijskom kopnenom prijevozu putnika.

1. Opće preporuke

Opće higijenske mjere. Izbjegavati dodirivanje lica. Prilikom kašljanja ili kihanja, pokriti usta i nos laktom ili papirnatom maramicom koju kasnije treba baciti u smeće i oprati ruke. Redovito prati ruke sapunom i vodom / ili koristiti dezinficijens. Ostale opće mjere prevencije širenja bolesti COVID-19 dostupne su na: <https://www.hzjz.hr/wp-content/uploads/2020/03/Dodatne-upute-za-pojedince-kolektive-i-poslodavce.pdf>

Maske za lice. Ako vozaču nošenje maske ne ometa sigurnu vožnju, preporučljivo je da nosi medicinsku masku ili masku za lice tijekom vožnje. Masku za lice treba redovno mijenjati, a obavezno uvijek kada postane vlažna i mokra (medicinske nositi do maksimalno 3 sata). Ako su korištene jednokratne maske, one se po uporabi odlažu u vreće za smeće u kantama s poklopcem. Putnicima se također preporuča nošenje maski. Upute o pravilnom korištenju maski dostupne su na poveznici: <https://www.hzjz.hr/wp-content/uploads/2020/03/Maske-za-lice-1.pdf>

Higijena ruku. Redovito održavajte higijenu ruku. Kad god je moguće, perite ruke sapunom i vodom u trajanju od 20 sekundi. Ako to nije moguće, koristite dezinfekcijska sredstva koja sadrže 70% alkohola ili drugo sredstvo prikladno za korištenje na koži s deklariranim virucidnim djelovanjem prema uputama proizvođača. Operite ruke prije ulaska u vozilo, nakon izlaska iz vozila, nakon postupaka čišćenja vozila ili kad su ruke vidljivo uprljane, te u ostalim preporučenim situacijama (poslije toaleta, prije jela, poslije brisanja nosa,...). Dezinfekcijsko sredstvo mora biti na raspolaganju na ulazu u vozilo, a pri ulazu obavezna je dezinfekcija ruku (voznog osoblja i putnika).

2. Higijena prostora

Opskrba. Potrebno je opskrbiti se dostatnim količinama jednokratnih materijala za čišćenje i dezinficijensa te maski.

Postaviti dozator s dezinfekcijskim sredstvom. Za sve djelatnike i putnike prije ili neposredno nakon ulaska u vozilo, na vidljivom mjestu, nužno je postaviti informacije o higijenskim postupcima i osigurati dostupnost dozatora za dezinfekciju ruku s dezinfekcijskim sredstvom (na bazi alkohola u koncentraciji ne manjoj od 70 % ili drugog sredstva prikladnog za korištenje na koži s deklariranim virucidnim djelovanjem prema uputama proizvođača).

Higijena vozačkog mjesta. Treba održavati higijenu kabine vozačkog mjesta i svoju radnu okolinu – kabinu tako da se svakodnevno, a preporučuje se i nekoliko puta dnevno, prebrišu površine sa sredstvom za dezinfekciju površina. Posebno treba prebrisati površine koje se često dodiruju rukama kao što su npr. kvake na vratima, upravljač, radna ploča.

Čišćenje putničkog prostora. Redovno čišćenje unutrašnjosti prijevoznog sredstva prije vožnje i nakon vožnje. Pri čišćenju unutrašnjosti posebno pazite na naslone za glavu i za ruke putnika, prozorska stakla te rukohvate na ulaznim i izlaznim vratima. Upute za rutinsko čišćenje dostupne su na mrežnim stranicama HZJZ-a: <https://www.hzjz.hr/wp-content/uploads/2020/03/Ciscenje-i-dezinfekcija-prostorije-bez-obiljelih-od-COVID-19-2.4.2020..pdf>. Upute za čišćenje i dezinfekciju prijevoznih sredstava kopnenog prijevoza u slučaju sumnje na slučaj COVID-19 dostupne su na poveznici: <https://www.hzjz.hr/wp-content/uploads/2020/03/SOP-vlakovi-autobusi-i-ostala-vozila-2.4.2020..pdf>

Klima uređaji, uređaji za grijanje i ventilaciju. Općenita preporuka za zatvorene prostore je prozračivanje otvaranjem prozora, a manje korištenjem ventilacijskih sustava. Pri korištenju ventilacijskih sustava posvetiti posebnu pažnju praćenju stanja filtera i održavanju pravilnog stanja brzina zamjene zraka u zatvorenom prostoru. Treba provjeriti pravilno funkcioniranje opreme za ventilaciju i izmjenu zraka. Preporuča se ventilacija povećanim postotkom vanjskog zraka koji cirkulira u sustav te način rada bez recirkulacije kako bi se poticale promjene zraka koje smanjuju koncentraciju potencijalno zaraznih čestica.

3. Preporuke za vozačko osoblje i putnike

Kontakt osoblja s putnicima. Održavajte odgovarajući tjelesni razmak od minimalno 1,5 metar u svakodnevnom društvenom kontaktu s putnicima i drugim osobama. Ako vozači stavljaju prtljagu u prtljažni prostor, trebaju poslije toga dezinficirati ruke. Kako bi se smanjio kontakt vozača i putnika, putnici u autobusima ne koriste se prednjim vratima.

Fizička udaljenost među putnicima. Broj i raspored putnika na sjedalima je takav da omogućava propisani razmak od 1,5 metra između njih. Samo jedna osoba treba sjediti u svakome redu, na način

da sjede naizmjenice na sasvim lijevom i sasvim desnom sjedalu i tako u lijevom i desnom redu sjedala pojedinog prijevoznog sredstva. Ako je moguće, preporučljivo je da putnici koriste zaštitne maske, ako im ne smeta disanju zbog zdravstvenog stanja.

Zaštita između putnika i osoblja. U svim prijevoznim sredstvima u kojima je to moguće, preporučuje se postava fizičke barijere između vozačkog mjesta i putnika (od pleksiglasa ili slično), a ne bude li to moguće, prvi red sjedala iza vozača neće se koristiti za prijevoz putnika. U vlakovima i autobusima gdje je upravljačka kabina odvojena od ostalog prostora s putnicima ta vrsta mjere nije potrebna. Putnici tijekom vožnje moraju nositi maske za lice, izuzev djece.

Beskontaktna kupnja karata. Kod naplate karata treba poticati plaćanje karata beskontaktnim karticama ili online kupnju, a ako se koristi klasično kartično plaćanje ili gotovina, treba dezinficirati ruke nakon plaćanja. Nema prodaje karata u sredstvima javnog prijevoza već isključivo na blagajnama, automatima, na kioscima ili na drugi odgovarajući način.

Dnevno mjerenje temperature i oboljenje voznog osoblja. Osoblje treba u jutarnjim satima izmjeriti tjelesnu temperaturu. Ako je viša od 37,2 °C, ako se osoba osjeća bolesno ili ima bilo koje znakove bolesti (odnosi se na sve simptome i znakove bolesti, ne samo na bolesti dišnih puteva), treba se javiti nadređenom i ne obavljati posao dok se telefonski ne javi liječniku obiteljske medicine. Ako vožno osoblje ili članovi njihovih obitelji razviju simptome koji upućuju na COVID-19 kao što je povišena tjelesna temperatura, grlobolja, kašalj, poteškoće s disanjem, ne idu na posao i odmah telefonom obavijeste svog poslodavca i liječnika obiteljske medicine.